

Motion till riksdagen 2023/24:2805

av Jan Riise m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2023/24:52 Likvärdiga krav på mål och riktlinjer för utförare av kommunal verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår propositionen.

Motivering

I propositionen föreslår regeringen att det program med mål och riktlinjer som fullmäktige enligt 5 kap. 3 § kommunallagen (2017:725) ska anta för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare även ska omfatta verksamhet som bedrivs av kommuner och regioner i egen regi eller av sådana juridiska personer som anges i 10 kap. 2–4 och 6 §§ kommunallagen. Syftet med propositionens förslag är att det för sådan verksamhet så långt det är möjligt ska råda likvärdiga villkor för privata utförare och kommuner och regioner.

Flera remissinstanser har avstyrkt förslaget. Lagrådet anser att det inte framgår att de föreslagna lagändringarna är nödvändiga för att uppnå likvärdiga villkor. Enligt Lagrådet innebär förslaget därför en otillåten inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) anser att förslaget inte är ändamålsenligt eftersom det är fråga om verksamheter som skiljer sig åt vad gäller styrning, uppdrag och ansvar. Förslaget förutsätter enligt SKR ytterligare administrativa krav, som innebär både kostnader och ett ingrepp i kommuners och regioners egen styrning. Även andra remissinstanser, som Statens skolinspektion, anser att förslaget är obehövligt. Flera kommuner och Region Stockholm menar att kommuner och regioner redan har ett reglerat styrnings- och uppföljningsansvar för all verksamhet och att förslaget medför ökad administration.

Förslaget innebär en ny skyldighet för kommuner och regioner, och utgör därmed en inskränkning i den kommunala självstyrelsen. Kommuners och regioners möjligheter att

styra eller följa upp sin verksamhet i egen regi bedöms dock inte komma att påverkas nämnvärt.

Miljöpartiet instämmer i dessa remissinstansers bedömning. Kommuner och regioner har redan i dag en skyldighet att följa upp sina verksamheter. Enligt 5 kap. 1 § kommunallagen beslutar fullmäktige vidare om mål och riktlinjer för kommunens eller regionens verksamhet.

Propositionen bör därför avslås.

Idéburna utövares roll bör synliggöras bättre

Det finns en tendens att i olika sammanhang enbart nämna privata och offentliga utövare, medan idéburna till viss del är en tredje kategori med delvis andra förutsättningar. Miljöpartiet vill förbättra idéburna aktörers möjlighet att verka som utövare. Miljöpartiet anser även att idéburna utövare generellt bör synliggöras bättre liksom den kompletterande roll de fyller och hur villkoren för utövarna ser ut. Frågorna har delvis lyfts i propositionen Idéburen välfärd (prop. 2021/22:135), men detta är frågor som behöver följas upp framöver. Vi vill passa på att nämna frågan i detta sammanhang.

Jan Riise (MP)

Camilla Hansén (MP)

Rasmus Ling (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Amanda Lind (MP)

Ulrika Westerlund (MP)